

Πατριαρχικό γράμμα περί της Αυτοκεφαλίας της Ουκρανίας

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

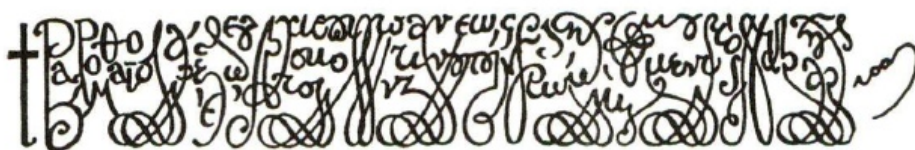
Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος απέστειλε μετά τα Φώτα δισέλιδο αναλυτικό γράμμα στους Ιεράρχες του Οικουμενικού Θρόνου περί της ολοκλήρωσης της όλης διαδικασίας χορηγήσεως Αυτοκεφαλίας στην Ουκρανία και καλεί να μνημονεύεται πλέον κανονικά εν τοις διπτύχοις ο “Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ουκρανίας κ. Επιφάνιος”.

Το Φως Φαναρίου παραθέτει ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα του Πατριαρχικού Γράμματος με ημερομηνία 8 Ιανουαρίου 2019:

“...Τούτων απάντων συντελεσθέντων καθ’ ολοκληρίαν κατά την ς΄ τρέχοντος μηνός Ιανουαρίου, εορτήν των Θεοφανείων, ότε και επεδώκαμεν τον ειρημένον Τόμον Αυτοκεφαλίας τω πρώτω Προκαθημένω της νεοπαγούς Εκκλησίας Μακαριωτάτω Κιέβου κυρίω Επιφανίω και συνελειτουργήσαμεν μετ’ αυτού, φέρομεν ταύτα εις γνώσιν και της υμετέρας Ιερότητος ίνα αύτη, ως Ιεράρχης του καθ’ ημάς Οικουμενικού Θρόνου, γνωρίζουσα επαρκώς την διαχρονικώς εξ Ουκρανίας εκπεφρασμένην βούλησιν, άμα δε και την αποκλειστικήν ευθύνην και προνομίαν της ημετέρας Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως προς θεραπείαν πάντων των εκκλησιαστικών ζητημάτων υπερορίως, πολιτεύηται ιεροκανονικώς επί τοις

αποφασισθείσιν, ήτοι εν τοις εφ' εξής θα επιγιγνώσκηται Αυτοκέφαλος η Αγιωτάτη Ορθόδοξος Εκκλησία της Ουκρανίας, του ονόματος του εκάστοτε Μητροπολίτου Κιέβου και πάσης Ουκρανίας μνημονευομένου εν τοις Ιεροίς Διπτύχοις αμέσως μετά το όνομα του Μακαριωτάτου Προκαθημένου της Εκκλησίας Τσεχίας και Σλοβακίας. Επί δε τούτοις, δεόμεθα πάντες του Δομήτορος της Εκκλησίας Κυρίου ημών, ίνα η Αγιωτάτη αύτη νεωτέρα θυγάτηρ Εκκλησία, κατά τα νυν υφ' ημών αποφασισθέντα, διαμένη εις τον αιώνα στοιχούσα ταις πατερικαίς παραδόσεσιν, ώστε διακονή τη ενότητι του Κυριακού σώματος, και ευχύμους πνευματικούς καρπούς αρδεύηται εκ της κοινωνίας αυτής μεθ' ημών απάντων, οίτινες μέλλομεν είσθαι αναπολόγητοι εν τη ημέρα της κρίσεως, εάν ηθέλομεν αδιαφορήσει δια τους εν Ουκρανία εμπεριστάτους αδελφούς ημών, ενώπιον του φοβερού Κριτηρίου του μόνου ετάζοντος τας των ανθρώπων καρδίας και διανοίας και κρίνοντος δικαίως Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού, Ω η δόξα, το κράτος, η τιμή και η προσκύνησις εις τους αιώνας. Αμήν.”

Το Πατριαρχικό Γράμμα

Αριθμ. Πρωτ. 14

Τερωτάτε Μητροπολίτα , υπέρτιμε και εξαρχε
· εν Αγίω Πνεύματι αγαπητέ αδελφέ και συλλειτουργέ της ήμων
Μετριοτήτος κύριε , χάρις ειη τη ήμετέρη Τερότητι και ειρήνη παρά Θεού.

Επικοινωνούντες διά των μετά χειρας Πατριαρχικών ήμων αδελφικών Γραμμάτων προς την ήμετέραν λίαν ήμιν αγαπητήν Τερότητα, προαγόμεθα ίνα γνωρίσωμεν αυτή ότι από μακρού έλαμβάνομεν αλληπαλήλους εκκληήτους προσφυγας του ποτε Κιέβου κυρίου Φιλαρέτου και του ποτε Λβίβ κυρίου Μακαρίου, εκζητούντων την ευμενη επίβλεψιν προς αυτούς της Μητρος Αγίας του Χριστου Μεγάλης Εκκλησίας, ίνα ένταχθώσιν εις την μετ' αυτής κοινωνίαν, ως έχοντες την αυτήν Όρθόδοξον πίστιν και πιστότητα εις τους Όρους, τά δόγματα και τά έν γένει Όρθόδοξα πιστεύματα της Μιάς, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας. Ου μήν άλλ' έν ταυτῷ έδέχθημεν και πολλαπλās αιτήσεις, δι' έγγραφων και προφορικών παραστάσεων, της έντίμου Ουκρανικής Πολιτείας από χρόνων ίκανών περί χορηγήσεως τη Εκκλησία της Χώρας αυτών καθεστῶτος έσωτερικής διοικητικής αυτοτελείας, ήτοι Αυτοκεφαλίας.

Εφ' όλων αυτών των περιπτώσεων ουχί άπαξ και άπλως άλλ' έμπεριστατωμένως συνεσκέφθημεν έν ταίς συνεδρίαίς της περί ήμας Αγίας και Τεράς Συνόδου και ήχθημεν εις την απόφασιν όπως προβώμεν εις τά αναγκαία διαβήματα προς διευθέτησιν τοιούτου σοβούντος ζητήματος, άπασχολήσαντος επί σειράν έτών τό σώμα της κατ' Ανατολάς Όρθόδοξου Εκκλησίας, ένεκα του οποίου εκατομμύρια Όρθοδόξων πιστών έν Ουκρανία έμενον επί δεκαετίας εκτός εκκλησιαστικής κοινωνίας άνευ οίασδήποτε υπαιτιότητας αυτών. Διό και εκρίναμεν, ως ό έλέω Θεού Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης, συμφώνως προς τό πνευματικόν περιεχόμενον των κανόνων θ' και ιζ' των έν Χαλκηδόνι συνελθόντων Αγίων και Θεοφόρων Πατέρων, όπως αποδεχθώμεν ευμενώς τάς τοιαύτας εκκληήτους προσφυγας των ανωτέρω διαληφθέντων προσώπων και των σύν αυτοίς και αποκαταστήσωμεν τούτους εις τους οικείους αυτοίς αρχιερατικούς και ιερατικούς βαθμούς και εις την εκκλησιαστικήν κοινωνίαν μεθ' ήμων άπάντων.

Εν συνεχεία, άνεκαλέσαμεν τό του αοιδίμου Προκατόχου ήμων Διονυσίου Δ' «Γράμμα Έκδόσεως», εκδοθέν υπό ιδιαιτέρας συνθήκας της ίστορίας, δι' ου έχορηγείτο εις τόν Πατριάρχην Μόσχας ή αδεια χειροτονίας του εκλεγομένου υπό Κληρικολαϊκής Συνελεύσεως Μητροπολίτου Κιέβου, όφείλοντος, ως ρητῶς έλέγετο τότε, νά μνημονεύη κατά τάς ύπ' αυτού τελουμένας ιερουργίας του κανονικού ονόματος του εκάστοτε Οικουμενικού Πατριάρχου. Εξ εκτροπής του περιεχομένου του Γράμματος εκείνου, παρεθεωρήθησαν αι περιγραφείσαι προϋποθέσεις και άπαράβατοι όροι, και δη ό του κανονικού μνημοσύνου, πλην ή Μητηρ Εκκλησία ήνέχθη έως τουδε τά τοιαύτα, κηδομένη της εκκλησιαστικής ειρήνης και ένότητος. Των έξωτερικών συνθηκών, όμως, μεταβληθεισών και εκλιπόντων των λόγων της υποστάσεως τοιούτου Γράμματος, επανεφέραμεν τά περί τό Κίεβον πράγματα εις την όδόν της κανονικής ακριβείας.

Μετά την απόφασιν ταύτην άπεδέχθημεν αίτημα των αποκατασταθέντων πλέον ιεραρχών, αλλά και εκ νέου της Πολιτείας, προς διοικητικήν χειραφέτησιν των επαρχιών ήμων επί τῷ τέλει της δημιουργίας αυτοκεφάλου Εκκλησίας. Διό και, συνεκαλέσαμεν έν Κιέβῳ, εις τάς 15 παρελθόντος Δεκεμβρίου, έκτακτον Κληρικολαϊκήν Σύνοδον υπό την προεδρίαν του ήμετέρου Έξάρχου Τερωτάτου Μητροπολίτου Γαλλίας κυρίου Έμμανουήλ, αποστείλαντες πρόσκλησιν εις αυτήν εις πάντας τους έν Ουκρανία Τεράρχας άνεξαίρετως. Εκ της Κληρικολαϊκής Συνόδου ήτις επαναδιετύπωσε περιτράνως τό περί αυτοκεφαλίας αίτημα,

προεβλήθη, ψήφοις κανονικαῖς, ὁ Ἱερώτατος Μητροπολίτης κύριος Ἐπιφάνιος ὡς ὁ πρῶτος Προκαθήμενος τῆς νέας Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, ἀποστείλας ἤδη ἡμῖν τό σχετικόν ἐπίσημον αἶτημα αὐτοῦ.

Καί ταῦτα μέν πρὸς ἀσφαλῆ καὶ ἐγκυρον ἐνημέρωσιν καὶ τῆς ὑμετέρας πεφλημένης Ἱερότητος.

Ἐφ' οἷς, ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῖν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, τῶν συγκροτούντων τὴν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου, Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἀποδεχθέντες, κατὰ τάξιν, τὰ τοιαῦτα καὶ ἐν φρονήματι ἰσχυρᾶς ἐπιθυμίας, ὅπως συνεχίσωμεν τὴν παράδοσιν τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς μεριμνώσης ἀείποτε κενωτικῶς καὶ θυσιαστικῶς πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν ἀνὰ τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἀνακυπτουσῶν δυσεπιλύτων καὶ ἀδιεξόδων ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων καὶ ἐχούσης ἀποκλειστικῶς τὴν εὐθύνην τῆς χορηγήσεως Αὐτοκεφαλίας, ὡς τοῦτο κατεφάνη καὶ ἐμπράκτως κατὰ τὰς περιπτώσεις πασῶν τῶν νεωτέρων Τοπικῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, ἐγνωμεν τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν Οὐκρανίας ὡς αὐτοκέφαλον καὶ αὐτοδιοίκητον ἀνακηρύξει καὶ τιμῆσαι τοῖς τῶν λοιπῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν εὐθύναις καὶ δικαιώμασιν, ὁμόδοξον καὶ ὁμόπιστον κατὰ πάντα, ἐφ' ᾧ καὶ Ἱερὸν Πατριαρχικόν ἡμῶν καὶ Συνδικόν Τόμον ἐκδόντες, κυρωτικόν καὶ ἐξαγγελτικόν τούτων ἀπάντων, κατησφαλίσαμεν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην πρᾶξιν, ὥστε ἀκμαίαν καὶ ἀπαράτρεπτον φυλάττεσθαι τὴν δογματικὴν ἐνότητα καὶ τὴν ἄλλην σχέσιν καὶ συνάφειαν τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας Οὐκρανίας πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, τοὺς Πρεσβυγενεῖς Θρόνους τῆς Ἀνατολῆς καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς κατὰ τόπους Ὁρθόδοξους Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας. Γνωρίζεται δέ ὁ νέος Προκαθήμενος αὐτῆς ὡς «Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας».

Τούτων ἀπάντων συντελεσθέντων καθ' ὁλοκληρίαν κατὰ τὴν ζ' τρέχοντος μηνὸς Ἰανουαρίου, ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων, ὅτε καὶ ἐπεδώκαμεν τὸν εἰρημένον Τόμον Αὐτοκεφαλίας τῷ πρῶτῳ Προκαθημένῳ τῆς νεοπαγοῦς Ἐκκλησίας Μακαριωτάτῳ Κιέβου κυρίῳ Ἐπιφανίῳ καὶ συνελεειτουργήσαμεν μετ' αὐτοῦ, φέρομεν ταῦτα εἰς γνῶσιν καὶ τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος ἵνα αὕτη, ὡς Ἱεράρχης τοῦ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, γνωρίζουσα ἐπαρκῶς τὴν διαχρονικῶς ἐξ Οὐκρανίας ἐκπεφρασμένην βούλησιν, ἅμα δέ καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν εὐθύνην καὶ προνομίαν τῆς ὑμετέρας Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως πρὸς θεραπείαν πάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ὑπερορίως, πολιτεύηται ἱεροκανονικῶς ἐπὶ τοῖς ἀποφασισθεῖσιν, ἤτοι ὅτι ἐν τοῖς ἐφ' ἐξῆς θὰ ἐπιγιγνώσκηται Αὐτοκέφαλος ἡ Ἀγιωτάτη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας μνημονευομένου ἐν τοῖς Ἱεροῖς Διπτύχοις ἀμέσως μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας Τσεχίας καὶ Σλοβακίας.

Ἐπὶ δέ τούτοις, δεόμεθα πάντες τοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας Κυρίου ἡμῶν, ἵνα ἡ Ἀγιωτάτη αὕτη νεωτέρα θυγάτηρ Ἐκκλησία, κατὰ τὰ νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀποφασισθέντα, διαμένη εἰς τὸν αἰῶνα στοιχοῦσα ταῖς πατερικαῖς παραδόσεσιν, ὥστε διακονῇ τῇ ἐνότητι τοῦ Κυριακοῦ σώματος, καὶ εὐχύμους πνευματικούς καρπούς ἀρδεύηται ἐκ τῆς κοινωνίας αὐτῆς μεθ' ἡμῶν ἀπάντων, οἵτινες μέλλομεν εἶσθαι ἀναπολόγητοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ἐάν ἡθέλομεν ἀδιαφορήσει διὰ τοὺς ἐν Οὐκρανίᾳ ἐμπεριωτάτους ἀδελφούς ἡμῶν, ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ Κριτηρίου τοῦ μόνου ἐτάζοντος τὰς τῶν ἀνθρώπων καρδίας καὶ διανοίας καὶ κρίνοντος δικαίως Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ὡι ἡ δόξα, τὸ κράτος, ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

βιβ' Ἰανουαρίου
Ἁγιοπῶς ὡς κεινὴ ἀδελφός

